תורה אור

ממשמע שנאמר לא יקום עד באיש איני יודע שהוא אחד מה ת"ל "אחד" זה בנה אב כל מקום שנאמר "עד" הרי כאן שנים עד שיפרוט לך הכתוב אחד ואמר רחמנא תרי לית בה אלא חד והיא לא נתפשה אסורה. אלא טעמא דכתיב "לא יקום עד אחד באיש" הא לאו הכי הוה אמינא עד דסוטה חד הוא, ואי אפילו חד ליכא אלא במאי מיתסרא? איצטריך, סד"א "עד אין בה" אין נאמן בה, אין נאמן בה, אלא מאי בעי עד דאיכא תרי, לישתוק קרא מיניה, דאתיא "דבר דבר" מממון ואנא ידענא מידי דהוה אכל עדיות שבתורה? איצטריך סד"א סוטה שאני דרגלים לדבר שהרי קינא לה ונסתרה ליתהימן בה עד אחד, ומי מצית אמרת דאין נאמן בה ושריא והא מדכתיב והיא לא נתפשה מכלל דאסורה? איצטריך סד"א אין נאמן בה עד דאיכא תרי ובתרי נמי היא דלא נתפשה, קמ"ל: רבי יהושע אומר מקנא לה על פי שנים וכו'. מ"ט דרבי יהושע? אמר קרא "בה" בה ולא בקינוי, בה ולא בסתירה ורבי אליעזר אומר בה ולא בקינוי, ואימא בה ולא בסתירה? סתירה איתקש לטומאה דכתיב ונסתרה והיא נטמאה, קינוי נמי איתקש לטומאה דכתיב וקנא את אשתו והיא נטמאה! הא מיעט רחמנא "בה", ומה ראית? מסתברא סתירה עדיפא שכן אוסרתה בטומאה אדרבה קינוי עדיף שכן עיקר גרם לה, אי לאו סתירה קינוי מי איכא? ואי לאו קינוי סתירה מאי אהני, אפ"ה סתירה עדיפא דאתחלתא דטומאה היא: מתני' דלא כי האי תנא דתניא רבי יוסי ברבי יהודה אומר משום ר' אליעזר המקנא לאשתו מקנא ע"פ עד אחד או ע"פ עצמו ומשקה לה על פי שנים, השיבו חכמים לדברי רבי יוסי ברבי יהודה אין לדבר סוף. מ"ט דר' יוסי ברבי יהודה אמר קרא "בה" בה ולא בסתירה, ואימא בה ולא בקינוי? קינוי איתקש לטומאה דכתיב וקנא את אשתו והיא נטמאה, סתירה נמי איתקש לטומאה דכתיב ונסתרה והיא נטמאה? ההוא לכמה שיעור סתירה כדי טומאה הוא דאתא. השיבו חכמים לדברי ר' יוסי בר' יהודה אין לדבר סוף מאי ניהו? דזמנין דלא קני ואמר קנאי, הא למשנתינו יש לדבר סוף, וזמנין דלא איסתתר ואמר איסתתר! אמר רב יצחק בר יוסף א"ר יוחנן אף לדברי רבי יוסי בר' יהודה אין לדבר סוף, אף לדברי רבי יוסי בר' יהודה ולא מיבעיא למשנתינו אדרבה למשנתינו איכא עיקר, התם ליכא עיקר! אלא אי איתמר הכי איתמר א"ר יצחק בר יוסף א"ר יוחנן לדברי ר' יוסי בר' יהודה אף למשנתינו אין לדבר סוף. א"ר חנינא מסורא לא לימא איניש לאיתתיה בזמן הזה "לא תיסתרי בהדי פלוני" דילמא קי"ל כרבי יוסי בר' יהודה דאמר קינוי על פי עצמו ומיסתתרא וליכא האידנא מי סוטה למיבדקה וקאסר לה עילויה איסורא דלעולם. אמר ריש לקיש מה לשון קינוי דבר המטיל קנאה בינה לבין אחרים אלמא קסבר קינוי על פי עצמו, וכולי עלמא לא ידעי דקני לה ואמרי: מאי דקמא דקא בדלה ואתו למיעבד קנאה בהדה, ורב יימר בר ר' שלמיא משמיה דאביי אמר דבר המטיל קנאה בינו לבינה אלמא קסבר קינוי על פי שנים עדים, וכולי עלמא ידעי דקני לה ואיהו הוא דאתי למיעבד קנאה בהדה אלמא